

Ὅπως δηλ. τὸ Γιωργάκι, τὸ Μαριγούλι, τὸ Λενιὸ κτλ. πῆραν ἀπὸ τὰ μικρυντικὰ ὀνόματα, δὲταν εἴτανε μικρά, κ' ὕστερα σὰ μεγαλώσανε, ἀπ' τὴν ἀναθρη κλητικῇ, πού δὲν ξεχωρίζει γένος, δηλ. Γιωργάκι—Γιωργάκη, Μαριγούλι—Μαριγούλη, Λενιὸ (το)—Λενιὸ (ή) κάναν κι ὀνομαστικὴ ὁ Γιωργάκης, ἡ Μαριγούλη, ἡ Λενιὸ (καὶ γιὰ τοῦτο ἴσα ἴσα ἀπὸ τὰ: Λενιὸ, Ἀργυρό, Χαίδο κτλ. πρέπει νὰ γράφονται μὲ ο (πρβλ. Χιὸ Κύπρo κτλ.) κι ὄχι μὲ ω τὰχα σὰν τ' ἀρχαία λεχὼ ἤχῳ γιὰ τὴν ἀρχαίῳ ἀπὸ ὡ εἶν' ἄλλο, καὶ στὴ Ρωμαϊκὴ εἶνε ου (πρβλ. μιμῶ—μαῖμου, ἀλωπῶ (8)—ἀλωπού) καὶ μὲ τοῦτο τὸ ο δὲν ἔχει καμιὰν ἀντάμωσιν), ἔτσι καὶ τὰ: τὸ ἀρχοντόπουλον, τὸ βασιλόπουλον κτλ. εἶναν ὁ ἀρχοντόπουλος, ὁ βασιλόπουλος κτλ. κι ἀπ' ἀπὸ πάλαι θηλυκὰ ἡ ἀρχοντοπούλα, ἡ βασιλοπούλα κτλ.

Καὶ καθὼς πάλαι καθε μικρυντικὸ στὴ Νεολληνικὴ γενάμενο ἀρσενικὸ χρησίμεψε καὶ γιὰ οἰκογενειακὸ ὄνομα λ. χ.

—ακι—ακης: Δασκαλάκης, Λουλουδάκης κτλ.

—αδι—αδης: Βεργάδης, Μεσάδης κτλ.

—ουδι—ουδης: Στρατούδης, Καλούδης κτλ.

—ικι—ικης: Παρδίκης, Ραδίκης κτλ.

—αρι αρης: Βλαστάρης, Κριάρης (χωρὶς νὰ τὰ συγχίζουμε μὲ τὰ —arius —αριος —αρης Γελαδάρης Καρθουάρης κτλ.)

—αφι—αφης: Χρυσάφης, Θεοφάφης κτλ.

—ουλη—ουλης: Κυριακούλης, Γιωργούλης κτλ.

—ελι—ελης: Κωστέλης, Σαλτέλης κτλ.

—ασι—ισης: Κυρίσης, Καρδαμίσης κτλ.

Ἔτσι καὶ τὸ μικρυντικὸν —πουλο—πουλος πέ-
ρασε στὴ Ρωμαϊκὴ γιὰ οἰκογενειακὸ: λ. χ. Εὐαν-
δόπουλος (9) Συρόπουλος (10) Φραγκόπουλος (11)
καὶ χιλιζδυὸ ἄλλα Παπαδόπουλος, Ἰατρόπουλος,
Δημόπουλος καὶ πάει λέγοντας.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

(8) Μιχ. Ἀχομινάτ. τομ. 6' σ. 355, 24 Λαμ.—Ἡ-
συχ. στὴ λέξη.

(9) Καντακουζ. 6' 7.

(10) Μιχ. Ἀχομιν. τομ. 6' σ. 310, 20 καὶ 27 Λαμ.

(11) Καντακ. γ'. 28.

Θέλησα νὰ σφαλῇξω τὰ μάτια... δὲ μπόρεσα.
Εἴταν πιδ δυνατὸ ἀπ' τὴ θέλησή μου, πιδ δυ-
νατὸ ἀπὸ κάθε τις. Ἐπιταχτικό!.. Ἐπρεπε!..
Καὶ εἶδα!.. ναὶ κύριε, εἶδα!.. Τὸ μάντεψα τὸ ἐμ-
πόδιο πρὶν ἀκόμα φανῇ. Σὲ λίγο οὔτε ἀμφίβαλα
πιά...

Εἴταν ἓνα τραῖνο πού κατι εἶχε πᾶθει καὶ μᾶς
σφαλνοῦσε τὴ γραμμὴ. Διακρίνα τὴ μαύρη του
οκιά καὶ τὰ πιασινὰ του φῶτα!

Ὅλο καὶ πλησίαζε!.. ὅλο καὶ πιδ κοντά!..
Μήπως τὸ ξέρω τί μοῦ ἦρτε καὶ χούηξα «Βοήθεια»!
Σταματήστε!.. Ποιὸς νὰ μ' ἀκούσῃ;.. Ἦρταμε
πιδ κοντά. Εἴμουν πεθαμένος, ὁλόκληρος, παντοῦ...
ἐξὸν τὸ κεφάλι μου. Κι αὐτὸ ζοῦσε τὴ φριχτὴ ζωὴ
πού τοῦδιναν τὰ μάτια μου βλέποντας μὲς' στὴ
νύχτα... ταυτιά μου ἀκούοντας ὅλους τοὺς κρότους
ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸ πανδκιμόνιο τῶν τροχῶν... καὶ ἡ
θέλησή μου δίνοντάς μου ἀπελπισμένους διαταγὰς σὰν
ἓνας στρατηγὸς πού προσπαθεῖ νὰ περιμαζέψῃ τοὺς
στρατιῶτες του πού τῶκοψαν φευγάλα!.. Ἦρταμε
ἀκόμα πιδ κοντά! κατι περισσότερο ἀπὸ πεντακό-

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀποστολὴ Μελαχρινῶν. Ο ΔΡΟΜΟΣ ΦΕΡ-
ΝΕΙ... Νὰ κ' ἓνα βιβλιαράκι μὲ στίχους πού τὸ θέ-
λαμε νᾶναι γραμμένο στὴν καθαρεύουσα. Δυστυχῶς
εἶναι γραμμένο κι αὐτὸ στὴ δημοτικὴ, καὶ μ' ὅλη
τὴν καλὴ διάθεσιν ποῦχομε νὰ τὸ παϊνέψουμε, κά-
πως φόβος μᾶς κρατᾷ μήπως μὲ τὰ παϊνέματα
θυμώσει ὁ ποιητὴς πού μπορεῖ — ποιὸς τὸ ξέρει; —
νᾶγραφε ἐπίτηδες τοὺς στίχους τοῦ τέτιους, ὄχι
γιὰ νὰ παϊνεθοῦνε, μὰ γιὰ νὰ κοροϊδευτοῦνε ἀπὸ
μαλλιαροὺς κι ἀπὸ κουρεμένους. Κάθε ποιητὴς ἔχει
τὴν ἰδιοτροπία του, κι ὁ κ. Μελαχρινός, πού φαί-
νεται νᾶναι ποιητὴς, ἔχει τὴν ἰδιοτροπία νὰ γρά-
φει στίχους σὰν κι αὐτοῦς:

Κι ἀπὸ τὴ θρύσουλα
τὴ Δροσούλα,
τὴ ξωθιά της
— τρισαλλοιά της! —

τὴ ρουφάει
καὶ πᾶει,
μαύρη Λάμια
μὲ καλὰ μὲν.

Τὸ σουράλι
πού αὔλει
μέσ' τὴν ἄγνη
ἀδράχνει

κι ὡς σφυρίζει
πὺς χαμίζει
στοῖ ἀχού τὸ χνάρι
τοῦ καημοῦ τὸ σμάρι.

Καὶ παγίριες
βέργιες
ὡς πετιοῦνται
ὀρχιοῦνται

μέσ' τὸ μεσημέρι
γύρω σὲ πανέρι
πῶχει ζάρφια
μοσχοκάρφια

κι ἀπὸ κεχλιμπάρια
φυλαχτάρια
καὶ ψηφίδια
ἀπὸ χοχλίδια,

σὲ κανίσκι
πού ἴσκιοι
πέφτουνε μόνε
τῶν φιδιών.

Τὰ χατχάσια
ὡς πεμπιά τάσια
πίνουν ὕπνο
δεῖπνο,

καὶ τὸ δύσεμα ὡς ταῶνι
ἀπλώνει
πίσου ἀπὸ τίς λατάνιες
τίς τιτάνιες.

Μπορεῖ νᾶναι ποίηση κι αὐτὸ ποιὸς ξέρει! Μή-
πως ὁ κ. Ξενόπουλος δὲ βρῆκε ποίηση στὰ ξεκάρ-
φωτα καὶ ξεβιδωμένα πεζολογήματα τοῦ κ. Κα-
δάφη;

Κι ὅμως ὁ κ. Μελαχρινός, στοίχημα βάζουμε,
μποροῦσε, ἂν ἤθελε, νὰ μὴ γράφει τέτιους παλαβοὺς
στίχους. Ποῦ καὶ πού, σὰν βαριέται νὰ κάνει τὸν ἰδι-
ότροπο, πετάει στὸ βιβλίο του, μὰ σὲ λίγες, σὲ πολὺ
λίγες μεριές, στίχους φρόνιμους σὰν κι αὐτοῦς:

Ἐλα νὰ ξεχαστοῦμε στὰ τραγούδια,
ἔλα νὰ ποῦμε ὅ,τι ἐλησημονήθη,
στ' ἀρχνιασμένα χρόνια πού δὲν ἦρθανε
ἔλα νὰ ζήσουμε σὰν παραμῦθι.

Εἶναι οἱ τελευταῖοι στίχοι τοῦ βιβλίου του. Κι
ὅποιος ἔχει τὴν ὑπομονὴ νὰ φτάσῃ ἴσα μ' αὐτοὺς,
νοιώθει κατὰ ξανάσασμα σὰν ἐκεῖνος πού ἀνεδαίνει
Αὐγουστιάτικο καταμεσήμερο στὴν κορφή τοῦ Ὑ-
μηττοῦ καὶ βρῖσκει δυὸ γουλιές νερὸ νὰ δροσίσει τὸ
κατάσβεγνο λαρύγγι του.

Δ. Τ.

ΠΟΝΟΙ ΚΡΥΦΟΙ

Στὸ φίλο μου Κ. Γούναρη

Νᾶξερές πόσα μέσθι μου ἐλουλούδιωσαν
καὶ πόσα μοῦ ἐφουρτούνιασαν κρυφὰ τὰ στήθια!
Νᾶξερές τῆς χαρᾶς πού μοῦ βασίλευε
καὶ τῶν κρυφῶ μου πόνων τὴν ἀλήθεια!

Ὅταν τὰ κύματ' ἄρρωστα θρηνοῦν
σιᾶπνονα νύχια τῆς στεριᾶς ἐκείνης,
τὸ βάθος νᾶξερές τᾶχνὸ κι ἀνήλιαστο
τῆς με πληγώνει ὁλόκληρης δόνης!

Θαρεῖς; Ποτὲ τὰ μάτια μου δὲν ἔδειξαν,
τί χαλασμοὶ στὰ στήθια μου κρυφογεννῶνται,
πόσες χαρὲς γενῆκαν μαύρα σύγνεφα
καὶ μὲ μιὰ θλίψη μέσα μου — ὦμέ — πλανῶνται.

Ὅχι. Οὔτε στοῦ θανάτου μου τὸ σύμβολο,
ἀπάνω στὸ σταυρὸ μου θὲ νὰ δῆς γραμμένο
τὸ μου ἀνθήσε στὰ στήθη καὶ μαράθηκε
ὡσὰν μῆς ἀνοιξὴς λουλοῦδι μυρωμένο.

Καστελλόριζο

Μ. Γ. ΠΕΤΡΙΑΝΗΣ

σα μέτρα... κατι πιδ πολὺ ἀπὸ τρακόσα... σκιε
τρέχανε στὴ γραμμὴ... νά! ἀκόμα πιδ κοντά...
κατι παραπάνω ἀπὸ ἑκατὸ... νά!.. ἑκατὸ μέτρα...
πὲς μιὰ ἀστραπὴ!.. τετέλεσται!.. Τράνταγμα!..
τσάκισμα!.. κομάτισμα!.. Μακελλιδί!..
Ἄ! ἀδερφέ μου!.. Ὅποιος δὲν τὸ εἶδε τέτοιο
πράμα!..

Ἦρτα στὸν ἐμαυτὸ μου! Εἴμουν κατὰ ἀπὸ ἓνα
σωρὸ συντρίμια. Σπαραχτικὲς φωνὲς σκίζαν τὸν
ἀέρα τῆς νύχτας. Ἐνοιωθα μερικὸς πού θὰ τρέ-
χανε στὸν κάμπο μὲ φανάρια, ἄλλοι πού θὰ κου-
βαλοῦσαν πληγωμένους... ἐδῶ μουγκρίσματα... ἐκεῖ
κλάμματα...

Τάκουα δλα... τὰχα μπρός μου... πὲς πὼς τὰ-
βλεπα δλα! Δὲν πονοῦσα. Δὲ σκέπτομουν. Δὲν ζη-
τοῦσα βοήθεια...

Κι ἀνάμεσα σὲ δυὸ στύλους πού σταυρώνουνταν
ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, κοντὰ κοντὰ, τόσο π'
ἀκουμποῦσαν τὰ χεῖλιά μου, ἔβλεπα μιὰ καθάρια
καὶ γλυκιὰ γωνιά τοῦ οὐρανοῦ καὶ μέσα ἓνα χαρι-
τωμένο ἀστρουλάκι πού σπιθοβολοῦσε τραμουλια-
στὰ... καὶ τῶβλεπα... καὶ τῶβλεπα... τὸ χαριτω-
μένο τᾶστρουλάκι!..

Πόλη

ΤΑΝΤΑΛΟΣ